

1094

F 73

MAATSCH. DER NEDERL. LETTERK.

TE LEIDEN.

Catal. bl.

1094
F. 73 Geschenk van Tooneelstukken, 1841.

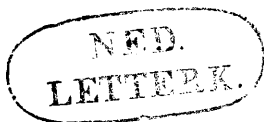
DE
DOODE GEHUWD,

B L IJ S P E L.

GEVOLGD NAAR HET FRANSCHÉ

VAN DEN HEER

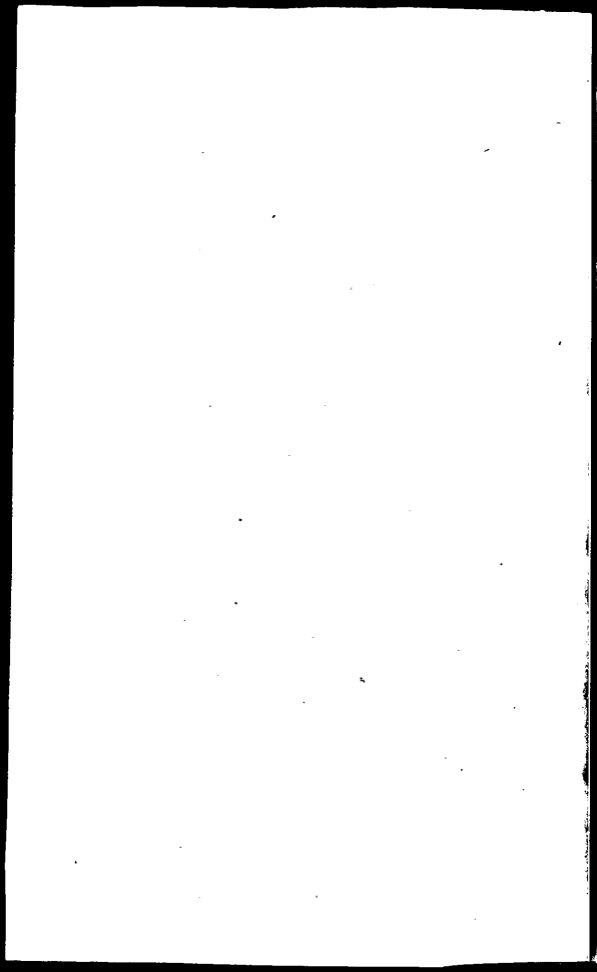
S E D A I N E.



ALLES HEEFT ZIJN' TIJD.

Te AMSTERDAM, bij
J. HELDERS en A. MARS.

Boekverkopers in de Nes. 1791.



*Vermaaklijk zijn met pracht is 't rechte spoor niet mis.
'k Haat een verheven geest, die dof en vreugdloos is:
'k Lees liever Ariost, en zijn verdichtzel-kluchten,
Dan schrijvers zonder vuur, die steeds droefgeestig zuchten,
En in wier treurig brein 't voor onëer waar' geschat,
Indien de Aanninnigheid hen 't hoofd ontrimpeld had.*

B O I L E A U.

P E R S O O N E N.

DESBARES.

SAINVILLE, *President te Isfoudun.*

SOFIA.

ANGELIKA.

HENRIETTE.

}
} *Dochters van Desbares.*
}

DETERMOIS, *Officier in Picardijen.*

DE NEEF *van Sainville.*

EEN NOTARIS.

EEN KNECHT.

*Het Tooneel is te Isfoudun in 't huis van
Desbares.*

D E

DOODE GEHUWD,

B L I J S P E L.

E E R S T E B E D R I J F.

E E R S T E T O O N E E L.

SOFIA, ANGELIKA.

SOFIA, *haar bruidshoed aanraakende.*

Is hij wel vast?

ANGELIKA.

Ó Ja, hij is zeer wel gebonden.

SOFIA.

Maar hoe! mijn Zuster! uw gelaat,
Dunkt mij dat heden treurig staat? —

ANGELIKA.

'k Verzeker u van neen, en zeg, op goede gronden,
Dat uw geluk mijn vreugd voltooid.

SOFIA.

Dees bruidshoed, netjes opgeplooid,
Zal ik, zo als hij is, getrouw voor u bewaaren;
En kan met vreugde reeds u voor 't vervolg verklaaren,

6 DE DOODE GEHUWD,

Dat dit jaar niet voorbij zal zijn
Of uw geluk zal net zoo groot zijn als het mijn.

ANGELIKA.

Dat is onmogelijk.

SOFIA

Hoor! ik mag 'er niet op vloeken:
Maar zeg mij slechts, wien gij begeert
Dat u in 't Klooster, zo dra gij zijt weêrgekeerd,
Op 't allervriendlijkst zal bezoeken.

ANGELIKA.

Dat is het minst dat mij ontrust.

SOFIA.

Ik moet u eens naar mijnen lust
De waarheid zeggen, mits 't niet kwalijk word' genomen:
Mij dunkt, (ik oordeel naar den schijn)
Dat gij met tegenzin zijt op dit Feest gekomen,
En liever vér van hier zoud zijn.
En vreesde gij thans niet mijn Vader te mishagen,
Vertrok gij mogelijk terstond...
Maar hoe! gij zucht!

ANGELIKA.

Vaar wel!

SOFIA

Maar zeg mij toch, wat grond
Hebt gij tot zuchten? of wat onheil doet u klaagen? —

ANGELIKA.

Niets zeg ik u.

B L IJ S P E L. 7

SOFIA.

Gij hebt verdriet.

Kom, wees zo agterhoudend niet,
Uw Zuster bid u, spreek, vergun haar uw vertrouwen.

ANGELIKA.

Ach! ik bemin u veel te teêr,
Mijn Zuster, om uw staat belangeloos te aanschouwen.
Op 't punt dat ik de Geestelijkheid
Mijn wanklend hart heb toegezeid,
En naar het Klooster moet, brengt mij dit Feest te binnen,
Hoe onstandvastig, ongetrouw,
De Mannen zijn, wiens aart ik heden recht beschouw..
?k Spreek van Sainville niet, wiens deugd uw hart kon win.
Ik denk hij zal altijd u tederlijk beminnen. (neen,

SOFIA.

Zo gij van hem niet spreekt, zeg van wien spreekt gij dan?

ANGELIKA.

Ei zie, daar is hij zelv'... vaar wel, Ma Seur! ik kan
U thans gerust met hem alleen hier laten blijven,
Want Moeder zal niet meer daar over op mij kijken.

T W E E D E T O O N E E L.

SOFIA, SAINVILLE.

SOFIA.

Vraagt men naar mij, Mijn Heer? —

SAINVILLE (*ernstig.*)

o Neen Mejuffrouw.

8 DE DOODE GEHUID,

SOFIA.

Hoe! — wat schrikverwekkend teken!
Wat deert u?

SAINVILLE.

Niets. — Maar ik begeer
Met u, slechts van een zaak die ons betreft, te spreken.

SOFIA.

Met mij!

SAINVILLE.

Ó Ja met u, ik kom nog tijds genoeg,
Niet waar?

SOFIA.

'k Verftaa u niet.

SAINVILLE.

Dat was ook veel te vroeg,
Want 'k heb nog niets gemeld: maar 'k bid u mij te hooren
Met zulk een hart als ik, in deezen, u vertoon:
Mijn mond is 't veinzen ongewoon;
Er ik ben onbekwaam 't geheim in mij te smooeren. —
Wierd gij, toen ge in 't voorgaande jaar
Hier uit het klooster kwaamt, niet dadelijk gewaar,
Dat ik het los bestaan van onze jonge lieden,
In mijn gedrag dorst weérstand bieden?
'k Heb toen, met een gepast beleid,
Reeds ijvrig ondervraagt naar uw genegenheid.
U heugt het immers, hoe ik reeds in de eerste dagen,
De vrijheid van uw hart nauwkeurig onderzocht?

En

En of ik op uw hand en liefde hoopen mogt?
 Waarom hebt gij toen, op mijn vraagen,
 Geveinst? terwijl uw hart een band
 Beminde, die van mij, en van de deugd gefcheiden...

SOFIA.

Houd op met mij te hoonen; want
 Eén woord is reeds genoeg om u van 't spoor te leiden.
 Zo gij niet dan mijn minnaar waart,
 Zei 'k slechts „het is zo niet” maar heden,
 Zal ik met u in 't Houwlijk treden,
 Dus moet mijn deugd bij u gansch zuiver zijn verklaard.
 Ik was verbaast... doch nu... maar zacht! ik hoor mijn Va-
 Zwijg, bid ik, voor hem stil. (der.
 Wij spreken strak elkander nader;
 Wijl ik u overtuigen wil.

D E R D E T O O N E E L.

SOFIA, SAINVILLE, HENRIETTE.

DESBARES, *agter de schermen.*

Geeft den Koetziers geen wijn, voor dat wij wederkomen.

HENRIETTE.

Mijn Zuster, daar's Papa!

SOFIA.

Ja, 'k heb hem reeds vernomen.
 Maar hoor eens Henriëtte; ei, volg Angelika,
 'k Meen ze in den Tuin is, spoedig na.
 Zeg, dat ik haar verzoek te spreken.

10 DE DOODE GEHUWD,
VIERDE TOONEEL,
SOFIA, SAINVILLE, DESBARES.

DESBARES.

Ha! mijn Vrinden!
Nooit zaagt gij netter Feest, dan gij hier strak zult vinden:
En is die pracht wel zonder grond?
Denk, iedre waskaars weegt ten minsten drie kwart pond.
Tien Muzikanten uit den Schouwburg zullen speelen:
Twee hooge Basfen en twee laage, zijn gereed
Om hunne klanken meé te deelen.
Men nam daar strak de proef, maar o! de drommel weet
Hoe ik verschrikte, daar wij allen ons verwonderden.
Was of het in de zaal, daar gij zult eeten, donderden. —
Maar hoor mijn Schoonzoon, 'k heb gedacht
Dat gij moest in den Tabbert trouwen:
Dat is de mode thacs. Wat houding! welk een pracht!
Doet ons elk Raadsheer dan aanschouwen!
De Tabbert is het best... kom, voort
Dat pronk kleed aangedaan. Sofia ga u kleeden...
Houd u niet op, want, op mijn woord,
De tijd is kort.

V I J F D E T O O N E E L.

SOFIA, SAINVILLE.

SAINVILLE.

De schijn kan ons ligt overreedē

En ook bedriegen: — maar gij zult

Mij ligt verschoonen, als ge een weinig tijds geduld

Gelieft te hebben, om dees brief te hooren lezen.

Het opschrift is aan mij, en kan niet klaarder wezen.

(Hy leest het opschrift.)

„ Aan Mijn Heer, de Heer Sainville, President in het
Gerichtshof te Isjoudun.”

(Verder den brieflezende.)

„ Mijn Heer! ik heb veel moete om te gelooven, het geen
„ men mij verzekerd, namelijk, dat gij Mejuffrouw Des-
„ bares ten Huwelijk wilt neemen: echter hoop ik zo ras
„ te komen als mijn brief: het zij om haar te wreken, zo
„ gij haar tot trouwen dwingt; of om haar, om uw verlies
„ te doen weenen, zo gij van haar bemind; of om u het
„ mijne te doen verwijten, indien gij veracht word. Men
„ zegt dat gij verstand bezit, het is den moed dien ik u
„ wensche; maar daar is den Tabbert niet voor vermaard.”

Ha! ha! den Tabbert!

„ Het gevolg zal ons gedrag moeten wettigen. Haare brieven
„ wedergezonden hebbende.”

Nu haar brieven!... luistert gij?

„ Schiet

12 DE DOODE GEHUWD,

„ Schiet mij niets over dan op 't oogenblik te
„ vertrekken. Blijvende, Mijn Heer! uw Dienaar

DETERMOIS, Officier in Picardijen.

Gij ziet het opschrift is wel duidelijk aan mij.

(Hy leest ten tweedemaale het opschrift.)

„ Aan Mijn Heer, de Heer Sainville, President in het Ge-
richtshof te Isfoudun.”

Wel nu Mejuffrouw! spreek, wat moet ik hier van denken?

SOFIA.

Mijn Heer! dit zal mijne eer niet krenken.

De naam van Determois is mij niet onbekend, (ken,
Want Mevrouw de Entrejean, die gisteren ons kwam spree-

En welker dwaas gedrag u zeker is gebleken,
Is Moeder van dien Heer, 't is nu... laat zien... omtrend

Drie maanden maar geleden

Dat hij dit Isfoudun verliet;

En verre van met hem ooit in gesprek te treden,

Of iets te doen, het welk mijne eer en plicht verbied,

Zeg ik ronduit „ ik ken hem niet... (ken...

Maar 'k zie mijn Zuster... ga, 'k zal denklijk iets ontdek-

Verfchuil u hier omtrend.

SAINVILLE.

Wel aan.

Z E S D E T O O N E E L.

SOFIA, ANGELIKA.

SOFIA.

Mijn Zuster, uwe komst kan mij tot vreugd verftrekken.
Sainville, dien gij achtte, is boos van hier gegaan.

ANGELIKA.

't Was of ik het voorzag! zie daar de trouw der mannen.

SOFIA.

Maar, zo ik naar den schijn moet raén,
Zijt gij 'er de oorzaak van.

ANGELIKA.

Ik!

SOFIA.

Wil uw vrees verbannen.

Spreek onbewimpeld; want dit onderzoek betreft
Uw heil en mijne rust; zo dra gij dit bezeft
Zult gij voldoende antwoord geeven. —
Kent ge eenen Determois?

ANGELIKA.

ó Ja,

Ik ken hem.

SOFIA.

Heeft die Heer aan u dan nooit gefchreven?

ANGELIKA.

Maar... Jal

SOFIA.

. En gij aan hem?

ANGELIKA

Helaas! waar vraagt gij na!—

Ach! zomtijds...

SOFIA.

Hoe! gij schreit! mijn Zuster!

ANGELIKA.

Dit's de reden

Van mijn verdriet, want gisteren zond

Hij al mijn brieven weêr, verbreekende zijne ceden,

Met een verachting, die...

SOFIA.

Vertroost u; ik heb grond

Om te onderstellen, dat hij u nog blijft beminnen.

ANGELIKA.

Wie heeft u dit gezegt?

SOFIA.

Bemint gij hem?

ANGELIKA.

Gewis

Mijn Zuster, daar het reeds drie Jaar geleden is,

Dat hij mij, met mijn welbehaagen, (gen.

Toen gij in't Klooster waart, ten Huwlijk heeft doen vraa-

En wijl mijns Vaders antwoord was,

Dat hem die keus beviel, maar dat ik noch zo ras,

Niet trouwen kon, doordien mijn jaaren zulks beletten

Ver

Verzagt ik, want wie zou mijns Vaders wil verzetten?
Het klooster ten verblijf.

SOFIA.

Vervolg... waarom?

ANGELIKA.

De reën

Zal ik u doen verstaan. Mijn Zuster, ik vermoedde
Dat Vader altijd zou verhoeden,
Dat ik, het jongste kind, vóór u ten echt zou treên;
Mijn Vrinden dorsten stout verklaren,
Dat ik veel schooner waar dan gij:
Maar 'kzie het tegendeel; gewis, men vleide mij...
Helaas! mijn bijzijn dreigt uw Bruiloft met gevaaren!
Ik merk dat Determois zo wreed als driftig is.
Wij hebben al dien tijd briefwissling saam gehouën,
Maar gistren heeft hij... Ach! welken gebeurtenis!
Mijn brieven weér gestuurd... wat moet ik nu vertrouwen?

SOFIA.

Mijn Heer Sainville!

ANGELIKA.

Ach! wat doet gij mij aanschouwen!
Beschaamdheid sluit mijn mond..

SOFIA.

Wel nu,

Word hij uw Broeder niet, dien ge alles moogt ontvouwen?

16 DE DOODE GEHUWD,
ZEVENDE TOONEEL.

SAINVILLE, SOFIA, ANGELIKA.

SOFIA.

Mijn Heer, geef mij dien brief.. mijn Zuster! hij's voor u.
Lees.

ANGELIKA.

Ja het is zijn schrift.

SAINVILLE.

Stil.

SOFIA, *tegens Angelika.*

Zoud gij nog beminnen...?

Wat is 't?

ANGELIKA, *(na het lezen van den brief.)*

Ach! hij verdenkt de trouwheid van mijn hart.

'k Beklaag hem in die wreede smart!

SAINVILLE.

Met uw verlof; hij mogt zijn drift wel wat verwinnen.

Zijne onbescheidenheid — de Tabbert dien hij haat.

ANGELIKA.

Mijn lieve broeder!

SOFIA.

Denk mijn Heer aan zijnen staat

Zijn dwaaling, minnenijd..

ANGELIKA.

Ach! 't zijn oploopenheden

Misfchien heeft hij de opregtste ziel,

Die

Die immer aan uw keus beviel.

Zo gij hem kende...

SAINVILLE.

Neen! die smaad word' nooit geleden.

Hij schond den Tabbert, zelf den Tabbert schond die
wreeden.

ANGELIKA.

Mijn lieve broeder!

SOFIA.

Denk, mijn Heer!

Aan uwe drift... 'k vergeef... en eisch van u niets meer.

AGTSTE TOONEEL.

SAINVILLE, ANGELIKA, SOFIA,

EEN KNECHT.

DE KNECHT, (*een brief aan Sainville gevende.*)

Mijn Heer! hier is een brief.

SAINVILLE.

Goed. Wagt wat.

ANGELIKA.

o Mijn Zuster!

Beveel hem toch dat hij 't vergeet;

Want Determois zal wis, als hij zijn mislag weet,
Verschooning vraagen... Ach! mijn hart is veel geruster.

SAINVILLE *na het leezen van den brief, te-*
gen den Knecht.

't Is goed; 'k verwagt hem hier.

B .

NE-

18 DE DOODE GEHUWD,
NEGEND E TOONEEL.

SAINVILLE, ANGELIKA, SOFIA.

SAINVILLE.

Wel aan,

Mejuffrouw, zo mijn raad u iets kan vergenoegen,
Dan zult ge u bij 't gezelschap voegen.
Ik ga mij kleeden, voor een daad die 'k moet beftaan.

ANGELIKA.

Vergeet uw wraak, Mijn Heer!

SAINVILLE.

Ze is binnen 't uur voldaan.

(tegens Sofia.)

Mejuf... neen 'k meen Mevrouw, gij zult in 't heenen gaan,
Mijn Neef wel in de Zaal ontmoeten:
Ei zend hem haastig hier.

TIENDE TOONEEL.

SAINVILLE, (alleen.)

Hij heeft

Zeer wel gezegt, dat hij mij spoedig zou begroeten,
Zo ras zelfs als zijn brief — 'k voel dat mijn moed
herleeft...!

Maar welk een zijde zal ik kiezen?

Die van den Tabbert? — Ja, den Tabbert!... zou het dan
Niet fchijnen, of het hart van eenen Edelman

Zij-

Zijne edelaartigheid moet met zijn kleed verliezen? —

Maar .. neen... zou ik het doen?... ó ja!

Waaröm niet?... 't is 'er door.. zo dra

Hij komt, zal hij de helft van mijne schrik genieten.

Of 't zou mij heel en al ontſchieten.

E L F D E T O O N E E L.

SAINVILLE, DE NEEF.

SAINVILLE.

Ha! Neef, dat's goed. Zijt gij reeds daar?

Maak ras uw twee Piſtoolen klaar.

DE NEEF.

Piſtoolen!

SAINVILLE.

Zo ik zeg: maar eveneens gelaaden?

DE NEEF.

Om wat te doen? —

SAINVILLE.

Dat raakt u niet.

Laad gij ze maar, doch zoo, dat zij niet kunnen ſchaaden:

Met enkel kruit... maak ſpoed,

DE NEEF.

Ik hoor wat gij gebied,

Maar kan uw oogmerk, om de drommel nog niet raaden.

Men wacht u binnen 't uur ter kerk!

SAINVILLE.

Ja, ja, dat's goed;

B 2

Hoor,

26 DE DOODE GEHUWD,

Hoor, zeg den Brigadier des Maarschalks eens, met spoed,

Dat hij mij aan zijn huis moet wagten...

Loop haastig, maar meld niets van 'tgeen gij voor mij doet...

Leg uw Pistoolen op mijn Lesnaar.

DE NEEF.

'k Zal 't betrachten.

„ Wat drommel wil hij toch met die Pistoolen doen?

TWAALFDE TOONEEL.

SAINVILLE, (*alleen.*)

De droes! dat zal hij nooit vermoën.

De schrik is regt gepast voor zijne wanbedrijven.

Alleen, zijne onvoorzigtigheid,

Om, met een dollen kop te schrijven,

Aan eenen Man als ik, werd zulk een straf bereid. —

Hij schond den Tabbert... zou dit ongewrooken blijven?..

Maar hij gelooft toch dat 'k een eerlijk man moet zijn,

Dat heeft nog zo wat braafheids schijn...

Zie daar een drukken dag: 'k heb vrij wat uit te regten;

Eerst met een Officier te vegten,

Dan trouwen... ha! daar is hij denkkelijk!..

DE RTIENDE TOONEEL.

DE TERMOIS, SAINVILLE.

DE TERMOIS.

Mijn Heert

Heet gij Sainville?

SAIN-

SAINVILLE.

Ja.

DETERMOIS.

Ik zal dan niet verbleemen,
Dat ik mij Determois laat noemen.
Gij weet mijn komst?

SAINVILLE.

Ei, doet mij de eer,

Van mij te hooren...

DETERMOIS.

Neen. 'k Hoorniets dan voor den degen.
Gij hebt, als Edelman, daar zekerlijk niets tegen?
Ga, haal 'er een, dat 's 't woord dat ik van u begeef,
Zo gij mijn argwaan niet wilt slijven.

SAINVILLE.

Ik ga, en kom zo daadlijk weér:
Gij zult niet lang alleenig blijven.

VEERTIENDE TOONEEL.

DETERMOIS, (*alleen.*)

Hij heeft meer moed dan ik wel dacht!

Trouwlooze! ik zal alleen niet zuchten;

U staat een wisten slag te duchten...

Doch, mijn getergde wraak moest beter zijn volbracht.

'k Heb haar te veel gespaard; mijn wanhoop moest haar darden,

En brieven, 't echt bewijs van haare trouwloosheid,

Alom hier hebben rond verspreid...

22 DE DOODE GEHUWD,

'k Moest mij vertoonen: haar met smaadheên overlaaden..

Maar hij vertoeft wel lang!.. ô smart! ..

Waar 's nu, meinedige! uw liefdedrangend hart?

Zie daar der Vrouwen trouw! — hij zal naar 't schijnt niet
komen,

Die bloodaart is mischien bij zijne halsvriendin!

Of, zou hij voor mijn degen schroomen?

'k Doorsteek hem, want mijn drift is niet meer in te toomen,

In 't midden van zijn Huisgezin.

Ik ga... maar neen, ... 'k wil nog vertoeven...

Laat een trouwlooze zich bedroeven

Om zijnen dood... en zo mischien...

Wat zie ik!

V I J F T I E N D E T O O N E E L

DE TERMOIS, SAINVILLE.

DE TERMOIS.

Hoe! wat wil toch deez' vermomming zeggen?

SAINVILLE.

Ik doe u geen vermomming zien.

Mijn Heer! al 't geen ik doe is ligtlijk uit te leggen.

Gij hebt den Tabbert fel gehoond,

De Tabbert is 't alleen, die daar voor wraak moet vergen.

DE TERMOIS.

En waar 's uw degen?

SAINVILLE.

ô! Gij hebt genoeg getoond,

Dat

Dat gij dat wapen kiest, om mij daar meê te tergen:

Gij zijt daar aan gewoon. — zie daar

Zijn twee Pistoolen, en juist eveneens gelaaden.

Plaatst u aan deeze zijde... ik hier...

DETERMOIS.

ô Dwaaze daaden!

Doet men een Tabbert aan tot vegten?

SAINVILLE.

Kan 't u schaaden?—

Vreest gij voor mijn, of uw gevaar?

Ik deed mijn Tabbert aan, om, na 'k u heb doorschooten,

Te trouwen... kom, maak voort, Mijn Heer;

Men wagt mij in de kerk.

DETERMOIS.

ô Woede! neen ik zweer...

SAINVILLE.

Hoor wat ik heb beslooten:

Zo ik u doodschiet, zo als denklijk zal geschiên,

Weet ik mij ligtelijk uit deze zaak te redden:

Maar u aangaande, durf ik wedden

Dat gij ontfeld zult zijn, en dus niet kunnen vliên.

Zie daar de sleutel! maak de Tuindeur dan maar open.

'k Behoef u niet te leeren loopen...

Getuigen zijn hier niet...

DETERMOIS.

Wat edelmoedigheid!

Waaröm, ô Hemel! moet... maar zou ze u wel beminnen?

Mijn Heer.

24 DE DOOBE GEH U S W D,

SAINVILLE.

Wel aan laat ons beginnen.

De bruid verwacht mij.. schiet!

DE TERMOIS.

Zij wacht u!... 'k ben bereid..

Trouwlooze, fa! wel aan!

(Determois schiet, Sainville valt agter over.)

ó Hemel! welke ontroering!

Waar is de sleutel?.. ach!.. ik zag hem toch!.. o pijn!

Ik vind hem niet door mijn vervoering!

Hij stak hem weg.. waar zo?.. ha! ha! hier zal hij zijn!

Neen, dat is zijn Pistool! ik deed een braaf man sneeven,

Zelf in zijn eigen Huis.. helaas! ik hoor gerucht...

Zie ongetrouwe! hier de vrucht

Van uw trouwloosheid!.., ach! al mijne leden beeven!

Was het zijn schuld wel, dat'zij hem beminde? neen...

Men komt, ó! Hemel! ik vlieg heen!..,

Waar is die sleutel toch gebleeven?

Helaas!... daar is hij!

(De sleutel opraapende valt hij van schrik, scat spoedig weder op, en vertrekt.)

Z E S T I E N D E T O O N E E L.

SAINVILLE *alleen, zie' half oprichtende en
zitten blijvende.*

Ha! ha! ha!

Hij

Hij breekt den hals omtrend!... of hij ontsteld is!... ga
Heethoofdige, de schrik verzelle u.

Z E V E N T I E N D E T O O N E E L.

SAINVILLE, DE NEEF.

DE NEEF.

W elk een levent!

Wat is hier toch te doen?

SAINVILLE, *opstaande.*

Ha! ha! ha! mijn wraak...

Raap die Pistoolen op.

DE NEEF.

Verklaar toch, wat wij hoorden?

SAINVILLE.

Ha! ha! ha! ha!

A G T T I E N D E T O O N E E L.

SAINVILLE, DE NEEF, HENRIETTE.

HENRIETTE.

W el aan... men wagt u.. kom!

DE NEEF.

De zaak!..

SAINVILLE.

Zal ik u zeggen in vier woorden.

Het is.. ha! ha! ha! ha! een doodslag uit vermaak.

Einde van het Eerste Bedrijf.

26 DE DOODE GEHUWD,
TWEEDE BEDRIJF.
EERSTE TOONEEL.

ANGELIKA, HENRIETTE.

ANGELIKA.

En wat heeft Henriëtte aan haare zijde ontdekt?

HENRIETTE.

Niets dan het geen voor elk tot ergernis verstrekt.
De Bruidegom deed niets dan lagchen en stil praaten,
Zolang de plegtigheid van 't trouwen heeft geduurd.
Mijn lieve Moeder, die veel zaken heeft bestuurd,
Leerde ons altoos 't gelagch, in zoo'n geval te haaten:
„Nooit moet de onschatbaare echt al lagchend zijn vol-
bragt”

Dus sprak zij... maar dit daar gelaaten..

De Bruid stond eerst op... neen... ja 't is zoo,.. neen,
maar wagt!...

Sainville's neef lagchte ook te vooren.. 't kon niets baaten,
Dat Vader bij hen kwam.

De Bruigom heeft met hem gesproken,
Maar wat en weet ik niet: doch hij deed dus: „Pam,
Pam!

Mijn Vader lagchte mede als of hij hoefte .. ik nam
Er wel naauw acht op... 't zou in alles dus wel strooken,
Met 't geen mijn Grootmama mij zeide, dat de straf

De daaden altoos volgt... maar laat ik u vertellen

Daar

Daar was een Juffertje, dat zich veel aanzien gaf,
Zij had reeds schoenen aan met hielen!... 't moest mij
kwellen,

Daar 'k ouder ben dan zij ..

ANGELIKA.

Hebt gij niets meer gehoord?

HENRIETTE.

Ja, 'k heb in 't heengaan ondervonden,
Dat men een Koets hadt afgezonden
Naar Mevrouw d'Entrejean...

ANGELIKA.

Wat zegt gij! zond men voort,
Naar den Heer Determois zijn Moeder?

HENRIETTE.

Op mijn woord.

't Verzoek was, haastig hier te komen:

Daarna heb ik den Brigadier

Des Maarfchalks, in 't vertrek des Bruidegoms vernomen;

Vervolgens arme lién, die hier

Vergaerden: wjl een goede en een der oudste Vrouwen,

Al de andren toeriep: „neen, och! neen; zij is het niet,

„ Maar dat schoon Juffertje, dat gij daar voor u ziet,

„ Zal denklijk wel haast trouwen.”

ANGELIKA.

Wel aan, mijn Zuster: daar mijn plicht

Mij thans bij Moeder roept, die 'k niet veel kan verlaaten,

Worde, in mijn afzijn, ook iets door uw zorg verricht:

Wanneer een Officier, zeer mooi van aanzicht,

Zo

23 DE DOODE GEHUWD,

Zo net van lijfen leên, dat hem geen Maagd kan haaten,

Zich hier vertoond, ei zeg 't mij dan;

Doch zoo, dat niemand zulks kan merken:

Zeg naar gewoonte slechts: „mijn Zuster, weet ge er van?

„'k Zag een Kapelletje”

HENRIETTE.

ó! Ik zal dat wel bewerken.

ANGELIKA.

Maar zeg geen woord van 't geen ik u verzogt heb.

HENRIETTE.

Neer.

TWEEDE TOONEEL.

ANGELIKA, *alleen.*

Men heest hier veel bijzonderheên.

Waaröm toch die Mevrouw ontboden? —

Daar is zij zelf!

DERDE TOONEEL.

MEVROUW D'ENTPEJEAN, ANGELIKA.

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Ha! ha! mijn lieve aanstaande Non,
Ik heet uw welkom.

ANGELIKA.

Ik me uw Dienares!

ME-

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Genoodden

Omhelzen toch elkaër:

ANGELIKA, (*haar omhelzende.*)

ô Met vermaak!

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Begon

Die stemmigheid, die men u heden ziet verzellen,
In 't Klooster? — of bemind gij mij niet meer?

ANGELIKA.

Gewis.

Zelf meer dan ooit Mevrouw!

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Men dorst aan mij vertellen;

Dat gij gingt trouwen. Ik was boos...

ANGELIKA.

Men heeft het mis,

Mevrouw, ik trouw nog niet.

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Maar echter,

Mint gij mijn Zoon nog.

ANGELIKA.

Ik hem minnen! Ik, Mevrouw!

MEVROUW D'ENTREJEAN

Ja gij: ei kies mij eens voor uw verrouwden Rechter.

Zeg maar rond uit „'k bem in hem"... zou,

Het Klooster anders zelf niet tegen u getuigen,

Dat

30 DE DOODE GEHUWD,

Dat gij alleen nit spijt, zich naar zijn wet gingt buigen?

ANGELIKA.

Geenszins, 'k beproefde daar mijn roeping...

MEVROUW D'ENTREJEAN

Voor den band

Des Huwlijks?... maar loophem het hoofd niet om van
liefde?

Hoor: gistren kreeg ik van zijn hand

Een brief, zoo opgesteld, dat die alleen tot schand
Aan hem verstreken kan. Zijn dwaasheid die mij griefde..

Verstaat gij zijnen brief?

ANGELIKA,

ó! neen, hij's me onbekend..

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Dat maakt mij ongerust!... maar hoor; gij ziet omtrend
Hoe ik mijn zoon bemín: ik acht niets meer op aarde,

Dan hem: maar als gij door den tijd,

Mijn aangehuwde dochter zijt,

Vrees ik jaloers te zijn op u. Maar uwe waarde

En lieve kindertjens zijn dan de middlaars..

ANGELIKA.

Nu,

Wij zijn zoo ver nog niet.

MEVROUW D'ENTREJEAN.

ó Neen, maar 't zal wel komen...

Wat anders... ik heb voorgenomen,

Slechts tot vermaak van mij en u,

Die

Die wijze President van Isfoudun; door reden
Te dwingen op mijn beurt. Men heeft toch hier 't verstand
Verwisteld voor een reeks van buitenspoorigheden?
Begrijp: men zend een Koets, verzoekt mij in te treden:
'k Had naauw den tijd om mij met dees Pelies te kleeden.

Elk een was even driftig, want
De zaak had haast: ik kom: men volgt mij op mijn schreden,

Men plooit het voorhoofd, lagcht; men keert
Mij zelfs den rug toe; is mij dat niet schoon geëerd?
In 't einde zie 'k mij van Sainvilles neef gebeden,
In dit vertrek te gaan. Wat moet
Ik hier toch maaken?

ANGELIKA.

Ach! ik weet het net zo goed

Als gij.

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Wij zullen 't wel haast weeten.

Uw Vader is een eerlijk Man,

Die naar zijn' braaven aart met ons niet spotten kan.

ANGELIKA.

Dat hier geheimen zijn, is ligtlijk af te meeten:
Maar ik en weet ze niet. Men heeft mij zelfs belet
Om in de zaal te gaan.

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Ik wed

Dat ik ze ontdekken zal... zij komen niet!.. 'k zal zoeken,
Of ik hen vinden kan... en de eerste die 'k ontmoet,

Krijgt

32 DE DOODE GEHUWD.

Krijgt van mij zulk een welkomstgroet,
Dat hij het zwijgen zal vervloeken.

Ik hou hem vast tot ik de zaaken weet... Vaar wel!
Verwagt mij hier te rug.

VIERDE TOONEEL.

ANGELIKA, *alleen.*

Neen, Determois! zo sel
Een handeling had ik van u nooit durven wagten!

Gij zendt mijn brieven weër — en meld geen woord
daar bij.

Waarom? gij zult naar mijn gedachten
Niet teder zijn, deez' daad voor 't minst voorspelt het mij.
Maar het vooroordeel! ach! men schrijft verblind door
logen;

Men kent geen valsheid... men vergrijpt zich, en ver-
klaard...

Maar Hemel! waar 's zijn brief? heb ik hem wel bewaard?
Ha! ha! daar is hij.., neen, ik vind mij weër bedroogen.
Dit is mijn schrift...

VIFDE TOONEEL.

DESBARES, ANGELIKA.

DESBARES.

Wat bergt gij daar?

Uw brieven?

ANGELIKA.

Heden neen , mijn Vader , het zijn maar
Geringe Liedjens Kloosterzangen...

DESBARES.

Ik heb verboden dat gij brieven zoud ontvangen
In 't Klooster ; evenwel schijnt ge ongehoorzaam...

ANGELIKA.

Neen.

Mijn zuster heeft 'er mij wel eenigen gezonden,
Maar hadt gij dat gezegt , en haar daar toe verbonden,
Had ik 'er denklijk geen
Van haar ontvangen.

DESBARES.

ô Gij weet wel wat ik meent!

Dat is de zaak niet.

ANGELIKA.

'k Zal mij bij de bruid vervoegen:

Ze is bij mijn Moeder.

DESBARES.

Neen, ga in den Tuin, ik zal

Strak met u binnen gaan.

Z E S D E T O O N N E E L.

DESBARES, *alleen.***M**ij dunkt dat dit geval

Zich wel ontzwachtlen laat... zij schrijven naar genoeg

C

Elk

Elkander brieven... maar die zotskap...

(tegen Sainville.)

Ha !... kom in.

ZEVENDE TOONEEL.

DESBARES, SAINVILLE.

DESBARES.

'k **H**erhaal het nogmaals, 'twas nu alles naarmijn' zin,
 Zo ik 't had mogen zien.

SAINVILLE.

Gij moest zijn schrik aanschouwen ;

Dat was de schoonste klucht.

DESBARES.

daar na

Liet gij hem arresteeren ?

SAINVILLE.

Ja.

Hij 's bij den Brigadier des Maarschalks... maar Papa,
 Gij moest hen zeker laten trouwen.

DESBARES.

Neen, 'k wil geen dolleman ten zoon.

SAINVILLE.

Voor eene neêrslag straf te ontvangen,
 Moet ieder eerlijk mensch reeds in't geweeten prangen

De vrees is straf genoeg... verschoon

Hem verder ; want ik durf u zweeren,

Dat

Dat hij op deezen dag meer reedlijkheid zal leeren,
Dan in tien jaar bij 't Regiment.

DESBARES.

Zijn Vrienden, zijn Perfoon, zijn Rijkdom, af die zaaken,
Zijn zeer gefchikt om hem bij elk bemind te maaken.
Maar ik begeer hem niet.

SAINVILLE.

Hij is u onbekend.

DESBARES.

Ó Neen, maar denke eens: in den tijd van veertien dagen
Twee dochters aan den man te helpen, valt vrij zwaar':
De rijkdom van een Woekeraar,
Zou zulk eene uitgaav' naauw verdraagen.

SAINVILLE.

Is dit al wat u wederhoud? —

Geef mij van 't huwlijksgeld de helft maar, en wilt fchrij-
ven,
Dat gij mijn fchuldenaar zult blijven,
Tot dat wij twee jaar zijn getrouwd.

DESBARES.

Uwe eerlijkheid ftraalt door in alle uw bedrijven.
Maar 'k heb die middlen niet van doen.

SAINVILLE.

'k Heb alles (want ik kon zijn misflag toch verhoën)
Zijn Moeder reeds verhaald. Zij zal u komen fpreeken.
En met gevouwen handen fneeken,
Om uwe Dochter voor haar' Zoon..

36 DE DOODE GEHUWD,

DESBARES.

Ei, zwijg toch stil.

Wie drommel leerde u zo mooi praatē,
Dat ge alles mij doet doen, ja zelfs 't geen ik niet wil? —
Maar heden kan het u niet baaten,
Ik wil niet.

SAINVILLE.

Maar bedenk...

DESBARES.

Bedenk! bedenk gij meêf
Denk dat gij mij uw woord moet houden.

SAINVILLE.

Wat?

DESBARES.

Uw beloften, vóór gij trouwde,
Van binnen 't jaar een zoon.

SAINVILLE.

Ha! mogelijk wel twee.

Maar 'k zie Mevrouw.

AGTSTE TOONEEL

DESBARES, SAINVILLE, MEV.

D'ENTREJEAN.

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Mijn heer! wij kunnen immers hoopen?

BES-

DESBARES

ó't Hoopen staat elk vrij. Maar wat uw zoon betreft,
Mevrouw, die is te woest.

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Ik weet het; maar bezeft

Zijn toestand: deeze daad zal hem tot beetring noopen.

SAINVILLE.

Voor 't minst bewijzen dat hij hart heeft.

DESBARES.

Ja, gewis.

Doch wat te veel.

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Mijn heer! wie in zijn jonge jaaren

Geen drift bezit, noch in zijn aart eerzuchtig is,

Zal steeds een bloodaart zijn.

DESBARES.

Laat die bewijzen vaaren.

Mevrouw, geloof mij; het ontbrak

Mij, in zijn jaaren, ook aan moed niet; maar ik sprak

Wanneer het tijd was...

MEVROUW D'ENTREJEAN.

ó! Men wil niet graag verklaaren,

Wat men in zijne jeugd te dwaaslijk heeft verricht:

Maar booven dien, de een ken, en de ander doet zijn plicht:

Men vindt uitzondering in alles...

SAINVILLE.

Laat ons heden

38 DE DOODE GEHUWD,

Tot meer bekende zaaken treden.

Mijn heer! gij hebt beloofd om mij uw hulp te bién,
In all wat ik bedacht?

DESBARES,

Ja.

SAINVILLE, *tegen Mevrouw D'Entrejean.*

En gij ook?

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Met rede,

'k Vermaak 'er mij in voorraad mede.

SAINVILLE.

'k Zal hem zijn misdrijf, tot verbetering, doen zien:
Hij zal verschijnen ik, hem duidelijk ondervraagen:
't Zal al de tekens van een rechtbank moeten draagen.

DESBARES.

Hij zal u kennen.

SAINVILLE

Maar heeft hij mij niet gedoodt?

DESBARES.

Gij kunt al doen wat gij besloot.

Vraag, antwoord, overtuig; velt vonnis; 't zal u wree-
ken

En ons vermaaken: maar verwacht nooit dat ik teken.

Hoe! zou 'k een dwaasheid, die een Jongling heeft bestaan,
Vergelden door den trouw? 'k zal wijzer zijn.

N E G E N D E T O O N E E L.

SAINVILLE, DE NEEF, DESBARES.

SAINVILLE.

Wel aan,
Mijn Neef, doet alles hier als in de Rechtzaal schikken.
Hier is de plaats daar hij de misdaad heeft begaan:
Dit zal hem nog te meer doen schrikken.
Wij gaan ons kleeden.

T I E N D E T O O N E E L.

DE NEEF, *alleen. De stoelen schikkende.*

Goed. Dat zijn, laat zien,
vijf stoelen.

Eén, twee, drie, vier; dat's vijf. En voor den President

Deez' armstoel. — Dat is dat. — Nu, hij zal 't zitten voelen

Die op dit bankjen zit. Laat zien, dat is omtrend...

Ó Des Notaris plaats! neen — 'k zou mij hier vergisfen.

'k Meen den Griffier, gewis: de man met de paruik.

Nu, dat's voor den Griffier! -- dat's puik!

Maar, tellen wij nog eens! een Rechtbank moet niets misfen.

*Hij begint weér te tellen, doch staat bij ongeluk twee
stoelen over, zo dat de rekening niet uitkomt.*

Dat's één, twee, drie... wat's dat? wat drommel scheelt
hier aan?

40 DE DOODE GEHUWD,

Daar even kwam het uit. Hoe zal ik dat verstaan?

'k Hoop immers wel te kunnen tellen.

Nu, 'k zal ze naar den rei nog eens in orde stellen.

Dat's één, twee, drie, dat's vijf: dit't bankjen. dit
de armstoel.

Hier moet de President, en dáár de Raaden zitten;

Hier de Griffier. Zie zo, dat's alles naar het doel.

Nu komt de reekning uit: 'er valt nu niet te vitten.

Maar die pistoolschoot!... ô die bragt mij buiten sreek.

Nog ben 'k 'er duizelig van: hij suist nog doormijne ooren.

Dat Instrument dáár kan 'k niet hooren,

Mijn hart is daar toe veel te week.

Dat d'ing mag 't volkje van den oorlog vrij bekooren,

In mijn staat vegt men niet, dan zomtijds met de pen.

Daar leeft men langer meê; die zal geen mensch doorbooren;
ren;

't Is daaröm, dat ik in dit ambt getreden ben.

Maar, als ik 't wel bedenk, ben ik een aartig wezen,

Daar even deed het schot van een Pistool mij vreezen,

Want ik ben waarlijk bang, om dat ik gacrne leef,

En mij met tegenzin in zulk gevaar begeef.

En nu, nu lagch ik weêr; om dat men mij deedt weeten

Dat die pistoolschoot om te lagchen is geschied.

Hij lagcht.

Maar ach! de koude schrik, daar van geneest men niet.

En ik, ik heb dat zwak, schoon 't reeds veel is gesleeten.

Ja, 't gaat al over, want ik durf nu reeds alleen,

Des avonds, schoon met angst, de gansche tuin door treên:

Daar

Daar 'k van te vooren nooit zo ver heb durven komen.
Maar alles schikt zich, als 't met ernst wordt opgenomen.
Ik leer nog alle daag. Daar zijn zij al! -- wat schroomen
Ik ben ook klaar.

E L F D E T O O N E E L

DE NEEF, DE TERMOIS, *geleid wordende
door eenige Dienaars van den Maarschalk.*

DE TERMOIS.

Mijn Heer, 'k erken

Dat ik de reën niet kan bezeffen,

Waarom ik hier gebracht, en uw gevangen ben.

Wet gij ze?

DE NEEF.

Neen mijn heer; maar die zijn wel te treffen:

Men spreekt hier van een schoot met een Pistool; en van
De moorleens Presidents, wiens Bruid zich dood zal
schreiën.

DE TERMOIS.

'k Heb daar niets meê te doen, (*ter zijde.*) „ men kan

„ Mij niets bewijzen, want wij waren met ons beiën,

„ Dus geen getuigen: ook zijn 't mijn Pistoolen niet

„ Die men gevonden heeft.

DE NEEF.

Ha! ha! daar zijn de Heeren!

42 DE DOODE GEHUWD,

Tegen de Dienaars.

Gelieft toch met mijn heer zo lang te rug te keeren,
Tot men u zamen hier ontbiedt.

[TWAALFDE TOONEEL.

SAINVILLE, DESBARES, ANGELIKA,
HENRIETTE, DE NEEF, EEN NOTARIS.

SAINVILLE.

Komt vrienden neemt uw plaats. Vooral is mijn begeer- (ren
Dat gij niet lagchen zult.

DESBARES.

Henriette, ga toch heen,
Gij kunt in dit geval onmooglijk zwijgen.

HENRIETTE.

neen

Papa 'k beloof het u, 'k zal dit gebod wel eeren:
En dat ik zwijgen kan... zal u mijn Zuster leeren.

DESBARES.

Wel nu, plaatstu dan hier; en gij Angelika!
Moogt wel voorzichtig zijn, want 'k zweer u, dat zo dra
Ik maar één enkel woord, een zucht, of ander teken
Aan u bespeur, gij nooit van Trouwen meer moet spreek-
Zo lang ik leev'. (ken,

ANGELIKA.

Dat zou hem veel verdriet aan doen.

DESBARES.

Wel nu, gij kunt hem daar voor hoén.

Het

Het staat aan u, om in twee jaaren,
En mooglijk binnen 't jaar te paaren.

Of nooit te trouwen, — naar ge in dezen u gedraagt.

ANGELIKA.

Ik zal niet spreken.

DESBARES.

Doet uw Raadsheers muts voor de oogen.

SAINVILLE,

Zijt ge allen wel geplaatst? — verzekerd van 't vermogen

Uws zelve? ... zo 't den Heer Notaris dan behaagd

Om geen Bekenntnis, maar een Trouwcontract te schrijven.

Zijt gij gereed? — wel aan, dat hij terstond verschijn

D E R T I E N D E T O O N E E L.

SAINVILLE, DESBARES, ANGELIKA,

HENRIETTE, DETERMOIS, DE NEEF.

DETERMOIS.

Mijn heeren, wat in deze uw oogmerk ook mag' zijn,
Ik schrikte voor uw Rechtsbedrijven.

Zij zijn zeer wonderbaar. Gereed om voord te paard
Te stijgen, moet ik mij, in plaats van heen te streeven,
Op uw bevel gevangen geeven.

Men voert mij hier, waarom? -- men heeft noch niets ver-
klaard?

SAINVILLE.

Mijn heer, op deeze plaats is zulk een daad bedreeven,

Dat

44 D E D O O D E G E H U W D ,

Dat zij de grootste zorg, en alle opmerkzaamheit
Van onzen kant vereischt.

DETERMOIS, *ter zijde.*

„ Ik ken die stem.

SAINVILLE.

’t Zal blijken

Of men in deezen u iets wil verongelijken.

Men heeft voor’t minst de schuld daarvan op u geleid.

DETERMOIS.

Maar daar is, zo men weet, een magtig onderscheid,
In ’t los beschuldigen, en ’t duidlijk bewijzen.

SAINVILLE.

Daar toe strekk’ ’t onderzoek. Dit moet gij zelv toch
prijzen.

Wie zijt gij? spreek mijn heer!

DETERMOIS.

Ik ben een Officier

Uit Picardiën, en heet Determois.

SAINVILLE.

Griffiert

Schrijf Picardiën. — Maar, wat komt gij hier verrichten?

DETERMOIS.

Mijn moeder zied, Mevrouw van Entrejean.

SAINVILLE, *tegen den Notaris.*

Mevrouw

Van Entrejean.

DETERMOIS, *ter zijde.*

„ Parbleu! ik zou

„ Ge-

„ Gelooven dat hij 't was ; maar hij heeft moeten zwich-
 „ Voor mijn Pistool. (ten

SAINVILLE.

Ó Ja , de zaak is van een moord.

De heer Sainville is doodgeschooten : 't is gehoord.

DETERMOIS.

Maar ik , — ik ken hem niet. (*ter zijde.*) „ Het kan niet anders wezen.

„ Hij is het , bij me ziel.

SAINVILLE.

Schrijf voort ;

Hij zegt : dat hij het is.

DETERMOIS.

Mijn heer , wat moet ik vreezen ?

Verdraai mijn woorden niet. Ik zeg dat hij het is !

SAINVILLE.

Rechtvaardigheid , alom geprezen ,

Zoekt alle midlen uit , om schuldigen in dezen

Te brengen tot erkentenis.

Dit is de ziel van 't Recht , gegrondvest op de reden.

DETERMOIS.

Maar een Rechtvaardigheid die waarlijk niet voldoet :

Gij weet toch dat het recht ook eerlijk wezen moet. —

Maar om weér tot mijn zaak te treden

En kort te zijn ; ik ken den heer Sainville niet :

Noch heb hem ooit gezien... 'k weet niet wat gij wilt zeggen.

SAIN-

46 DE DOODE GEHUWD,

SAINVILLE, *tegens een Bediende van den Maarschalk.*

Dat men die Juffer dan gebied
Om hier te komen en mijn heer te wederleggen.
Zij zag u, daar zij aan haar venster stond..

DETERMOIS.

Ik daag
Al wie het zij, om zulks naar waarheid te getuigen.
En 't is bij deezen, dat ik u, Mijn Heeren, vraag,
Of het niet makkelijk valt iets uit den duim te zuigen...
Misfchien dat iemand van mijn houding, dus gekleed..

VEERTIENDE TOONEEL

MEVROUW D'ENTREJEAN, *de vorigen.*

DETERMOIS.

Het is mijn moeder! — Ach! dat ik U welkom heet,
Mevrouw, en U omhelze.

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Uw Moeder! — welke strecken!

Ik ken u niet.

DETERMOIS.

Mevrouw! heet gij niet de Entrejean!

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Zo heet ik: Ja, Mijn Heer.

DETERMOIS,

Is 't mogelijk! kent gij dan

Uw Zoon niet meer?

MEVROUW D'ENTREJEAN.

't Is reeds gebleken

Dat ik u niet en ken. Mijn Zoon acht zijnen plicht
Te dierbaar, om die ooit zo schandlijk te verbreeken.

Hij's bij zijn Regiment, en dus begrijpt men ligt
Dat hij zijn Garnizoen zo los niet zal verhaaten,

Om hier in Isfoudun, een Magistraats Perfoon,
Den President, zelfs in zijn eigen huis! wat hoon!
Door 't hoofd te schieten. Neen, ik zou hem eeuwig haaten...

DE TERMOIS.

o Hemel! Moeder! ach! kunt gij zo onwijs praatzen?

Ik ben zo waar ik levee uw Zoon.

Mevrouw, mag ik u in 't bijzonder

Eens spreekzen?

MEVROUW D'ENTREJEAN:

Hoe! met u mijn heer! wel 't is geen wonder.

't Bijzonder spreekzen is gevaarlijk, want misfchien,

Hebt gij nog hier of daar Pistoolen!

DE TERMOIS.

o Hemel!

SAINVILLE.

Nu Mevrouw, getuigt gij?

MEVROUW D'ENTREJEAN.

'k Heb gezien,

Dat deze Heer, niet in 't verhooren,

Maar hier in 't openbaar een moordschoot heeft gedaan,

Waar door de Heer Sainville het leven heeft verloren.

En

48 DE DOODE GEHUWD,

En, om nog meer bewijs te hooren;
De moorder is verschrikt straks op de vlucht gegaan,
Toen hij een sleutel vond.

DETERMOIS.

De Moorder! welke naamen!
Mijn Moeder! ach Mevrouw! waar stelt gij u aan bloed? -
Aan welken wroeging, ach! dees dwaaling is te groot.

Maar heeren, zou het u betaamen

De woorden van een Vrouw, die zelfs natuur en wet,

Dus blindeling ter zijden zet;

Haar eigen bloed verzaakt: zoo zeker te gelooven?

Waar vond men een Pistool? — is het van mij?

SAINVILLE.

Mijn Heer!

Wij hebben meer bewijs: dees Brief, dien gij wel eer
Schreeft aan den President, gaat alles nog te boven.

Kent gij dit schrift?

DETERMOIS

Helaas! ik ben...

Wat wilt gij zeggen..? neen..., dat gij verdween!.. ik ken
Het zeker niet.

SAINVILLE, *tegens een Bedienden van
den Maarfschalk.*

Dat dan de Juffrouw binnen trede

Die om deez' snoode neérslag zucht:

Zij zou haar Huwlijkskoets bekroond zien, maar de
vrucht

Van 't doodlijk moordgeweer ontrukte haar den vrede:

D E -

D E T E R M O I S

Die trouwelooze! ja, nu zal ik nog vol vreugd,
Mijn blijfchap in uw traanen boeten.

V I J F T I E N D E T O O N E E L

S O F I A , D E V O O R I G E N .

S O F I A .

Recht! Recht! ik werp mij voor uw voeten!

S A I N V I L L E , *tegen den Neef.*

Ras, help Mejuffrouw op.

D E T E R M O I S .

Trouwlooze! zonder deugd!

Nu zal ik eindelijk... maar Hemel! kan 't geschieden!
Is dat de Bruid, die ik haar Bruidegom doorschoot?
Mejuffrouw Desbares? —

S A I N V I L L E .

Ja, zij geschikt om groot,

Gelukkig, braaf te zijn: ziet al haar blijfchap vlieden.
Zo 't waar is, dat en deugd en liefde, wel betracht,
Een Vrouw gelukkig kunnen maaken,
Dan wierd zij 't zekerlijk.

D E T E R M O I S .

Hoe kan dat wezen?

S A I N V I L L E .

W a c h r .

Als ik het u verhaal, zult ge uw verwondring staaken.

D

D i t

50 DE DOODE GEHULD,

Dit 's de oudste zuster van de Juffrouw, daar uw brief
Van meldt: Angelika had zekerlijk u lief:
Maar is door deeze daad van smarten overrompeld,
Zij ligt in wanhoop neêrgedompeld,
Wijl ze u niet trouwen mag.

DE TERMOIS.

Rampzalig wraakbeleid!

Straf mij, ó Hemel! want mijne onvoorzichtigheid,
En drift en wanhoop, heeft mijn eigen straf bereid.
Ik heb den braafften Man doen sneeven!— Ja, mijn Heeren,
Ik heb den schoot gedaan, Sainville wreed vermoord:
Spreek vrij mijn vonnis uit, wat kan mij 't sterven deeren?
'k Verlaat een minnares die mij niet toebehoord,
'k Lij voor mijn misdaad.

DESBARES, *tegen Angelika.*

Zwijg.

SAINVILLE.

Wilt ge u bekenntnis teeknen?

DE TERMOIS.

ó Ja, geef mij de pen... wel aan, verlaaten Zoon!
Wreedartig sterveling! doemwaardig Minnaar, toon
Dat gij den dood verdiend, en daar-meê af wilt reeknen.
Geef hier.

SAINVILLE.

Mevrouw schrijf eerst.

DE TERMOIS.

Mijn moeder, ach laat af!

Zwijgt

Zwijgt dan uw tederheid nog op den rand van 't graf?
Befchouw toch wat gij doet, en laat dat teeknen blijven:
Gij fchrijft mijn ongeluk.

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Ik moet dit onderschrijven.

Ik ken u niet Mijn Heer!

SAINVILLE.

Nu gij, Mijn Heer de Raad.

DETERMOIS.

Wreedaartig noodlot! Ach!

SAINVILLE.

Gelieft Mijn Heer te lezen?

Leez uw bekentenis.

DETERMOIS.

Maar waarlijk, in de daad

Ik heb dien Heer gedood.

SAINVILLE.

Leez, leez, Mijn Heer

DETERMOIS.

Wat raadt

Wel aan dan, als het toch moet wezen!

„Voor den Notaris van den Koning, en zijn...voor!”

Dit is een Huwcontract!

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Ja, 't uwe, wil niet vrezen

Mijn Zoon!

DETERMOIS.

Het mijne! hoe! mijn Moeder! wat ik hoor!

D 2

Me.

52 DE DOODE GEHULD,

Mejuffrouw, Ach! wat vreugd!...Mijn Heer, wilt mij
ontvouwen...

Is 't waarheid, 't geen ik zie?

ANGELIKA, *zich ontdekkende.*

Ja Determois, uw drift

Is reeds vergeeven, en dit fchrift,

Geeft ons met Vaders wil de vrijheid om te trouwen,
Zo gij mijn Broeder niet gedood hebt.

SAINVILLE.

Neen, mijn heer.

DETERMOIS.

Helaas! vergeef het mij; niets kan mij meer berouwen!..
'k Lag op uw leven toe!

SAINVILLE.

Herdenk die zaak niet meer.

't Was niets, want uw Pistool was met los kruid gelaaden.

MEVROUW D'ENTREJEAN.

Mijn Zoon gij blijft bij ons? Voeg uw verzoek bij 't mijn?
Smeek den heer Desbares.

DETERMOIS.

Datzal ondoenlijk zijn.

Niet dat ik uw verzoek, of oogmerk zou verfmadden,
Het tegendeel is waar. Maar ik heb op mijn woord

Belofte nis gedaan, dat 'k morgen, voor de poort
Van mijn Quartier zal zijn, ik durf dat woord niet bree-
ken.

Mijn plichtverzuim is u, helaas! te veel gebleken!

Dit eischt verbetering. — Maar gij Angelika!

Be-

Bemind mij? ik vertrek, en zie te recht, wat schae;
Ik daar door lijden zal; maar mijn berouw zal spreken
Als ik vertrokken ben.

DESBARES.

Gij hoeft mij niet te smeeken!
Neen Determois, het geen gij heden hier verricht,
Verdrijft mijn vreeze, ja, 't erinnert mij mijn plicht.
Uw Dochter is voor u.

DETERMOIS.

Mijn Heer!...

ANGELIKA.

Mijn waarde Vader!

DESBARES.

Vertrek dan veilig, maar weet ook mijn oogmerk nader.
'k Wensch u getrouwd te zien in veertien dagentijd:
'k Zal wel verlof voor u verwerven.

Dat smaakt u wel zo goed als voor een moord te sterven?
Komt binnen. Weest te saam verblijd. (ken.
Drinkt eerst een glaasje wijn, daarna moogt gij vertrek-
Men zal uw Paard terwyl doen zaadlen.— Nu, kom vlugt
De vreugde keert met u terug.

Sainville! gij zult hem tot eenen Gids verstrekkent!
Leeft zaam gelukkig! kweekt vermaakt!
Maar wilt uw woord van eer nooit krenken.

SAINVILLE.

Ja, de eer was juist onze eerste zaak,
Die is voleindigt: laat ons nu om de andre denken.

E I N D E.

